

Andrzej Cegielko
Pasieka Cegielko – A.M.Ligustica
Władysławów 40
26-720 Policzna
tel. 697 206 993
beatapszczoly@wp.pl
www.pasiekacegielko.pl

Pszczoly włoskie

Pasieka Cegielko

*Pasieka hodowlana genetycznego doskonalenia pszczół
rasy włoskiej (Apis mellifera ligustica)
linii Regine*

Apis Mellifera Ligustica Regine. Linia pszczół włoskich *Regine* została wyprowadzona w Pasiece Cegielko we Władysławowie. Matki pszczół włoskich będące założycielkami hodowli zostały sprowadzone z różnych części Europy. Z półwyspu Apenińskiego, jak i Skandynawii. Zostały zakupione w pasiekach hodowlanych z jednych z najlepszych linii hodowlanych, gdzie prace hodowlane trwały od dawna. Cechy właściwe dla rasy były utrwalone i kontrolowane przez hodowców od wielu pokoleń. Pszczoly włoskie charakteryzują się bardzo dobrym rozwojem wiosennym, szybko dochodzą do siły. Matki utrzymują czerwienie na wysokim poziomie przez cały sezon i pozwalają na utrzymanie dużej siły rodziny do września. Rodziny pszczele zimowane są jako silne, co pozwala na bardzo dobry wiosenny rozwój. W okresie zimowym matki nie czerwią. Zimują bardzo dobrze. Utrzymują ul w czystości. Prace nad higienicznością pszczół będą prowadzone w 2017 roku. Z prywatnych prób wyniki są bardzo dobre przy metodzie zamrażania i przebijania czerwiu. Po dokonaniu krzyżówek hodowlanych i utrwaleniu cech w 3 pokoleniach,

wyselekcjonowaliśmy linię hodowlaną *Regine* . Sezon pszczelarski zaczyna się od przygotowania rodzin pszczelich do zimowli. Dla większości pasiek jest to okres od końca lipca i dlatego opis cech i zachowanie się pszczół opiszemy od tego momentu. Zaczynając przygotowanie rodzin pszczelich do zimowli musimy zadbać o dopływ pokarmu do rodzin pszczelich, czyli wykorzystujemy małe pożytki z poplonów, lub podkarmiamy pszczoły pobudzająco syropem cukrowym 1:1 w małych dawkach dziennych. Tak jak przy innych rasach zgromadzony pokarm białkowy i węglowodanowy wpływa na prawidłowe przygotowanie rodzin pszczelich do zimowli. Ze względu na wrodzoną cechę czerwienia do września, dobrze jest zakarmianie zimowe rozpocząć w okresie od 01.09 lub od 10.09. podając duże dawki syropu cukrowego w proporcji 3:2. Jeżeli pszczoły są na pożytkach jesiennych typu wrzos i spadź, oprócz możliwości prowadzenia odpowiedniej gospodarki pasiecznej dla tych pożytków, można spokojnie zakarmiać pszczoły włoskie w późniejszym okresie syropem cukrowym w stosunku 3:2. Jeżeli pasieki stosują Invert, to sposób zakarmiania niczym się nie różni od zakarmiania syropem cukrowym. Dzięki dobremu czerwieniu matek pszczelich jesienią, rodziny pszczoły nie słabną tak na pożytkach jesiennych , jak pszczoły innych ras. Kłęb uwiązuje się na ramkach nisko i dopóki warunki atmosferyczne nie są sprzyjające, pszczoły nie rozluźniają kłębu i matki nie rozpoczynają czerwienia. Mają małe zużycie pokarmu w okresie zimowli. Wiosną matki rozpoczynają czerwienie po pierwszych oblotach pszczół. Często w tym okresie u innych ras jest już czerw. Jednak duża siła rodzin zimujących i plenność matek powoduje że szybko ilość czerwiu u pszczół włoskich jest większa niż u innych ras. Wpływ na to ma również duża ilość produkowanego mleczka pszczelego przez poszczególne robotnice. Na pożytek rzepakowy rodziny pszczoły są bardzo dobrze rozwinięte. Niska rojliwość pszczół włoskich nie powoduje powstawania nastroju rojowego, nawet

przy kilkudniowych przerwach w pożytku. Miód gromadzą chętnie w nadstawkach i w miodniach uli leżaków dając matce miejsce do czerwienia. Jednak nie poszerzanie miodni w okresie dużego dopływu nektaru do ula powoduje częściowe ograniczenie matki w czerwieniu. Dlatego zawsze warto dostawić dodatkowe ramki do miodni. Plenność matek sprawdzana w naszej pasiece waha się od 3800 do 4200 jajeczek na dobę. Jednak ograniczenie matki w czerwieniu do jednego korpusu wielkopolskiego i ograniczenie czerwienia matki w ten sposób, nie wpływa na powstawanie nastrojów rojowych. Bardzo dobrze wyszukują pożytki nektarowe i spadziowe. Pożytki krótkotrwałe i duże. Na pożytkach małych utrzymują siłę rodziny. Przy braku pożytków, tak jak inne pszczoły wymagają podkarmiania w celu uzupełnienia pokarmu na potrzeby bieżące. Pszczoły włoskie chętnie i w dużych ilościach wypacają wosk, ramki z węzą można podawać do odbudowy, do końca sierpnia. Są łagodne, nie atakują podczas przeglądów. Można nie używać dymu, albo małe ilości tylko w celu przyśpieszenia prac ulowych. Przy wyjmowaniu ramek chodzą spokojnie nie zwracając uwagi na pszczelarza. Podczas strząsania nie trzymają się mocno i spadają do ula. Są bardzo dobre w hodowlach matek pszczelich. Odciągają duże ilości mateczników wypełnionych bardzo dobrze mleczkiem pszczelim. Duża produkcja mleczka może być wykorzystana do produkcji tego cennego produktu. Długość jęczyczka 6.3 – 6.8 pozwala na wykorzystanie pożytku z koniczyny czerwonej. Pszczoły włoskie od dawna są używane do tworzenia krzyżówek użytkowych z różnymi rasami pszczół. W czystej rasie i hybrydach, występują na wszystkich kontynentach, a odporność na choroby – higieniczność należy do jednych z najwyższych spośród ras pszczół miodnych. Najlepsze krzyżówki użytkowe pszczoły włoskiej powstają z krzyżowania z pszczołami kaukaskimi. Obydwie rasy charakteryzują się wysoką produkcją miodu i małą rojliwością, co stawia je w czołówce ras używanych w pasiekach

produkcyjnych.

Program hodowlany genetycznego doskonalenia pszczół rasy włoskiej (*Apis mellifera ligustica*) linii Regine obejmuje między innymi :

Cechy użytkowe podlegające doskonaleniu w trakcie realizacji programu:

Miodność – uzyskanie pszczół charakteryzujących się wysoką miodnością, dobrze wykorzystujących pożytki pojawiające się w ciągu całego sezonu.

Zachowanie – wskazujące na łagodność lub złośliwość – uzyskanie pszczół łagodnych w stopniu umożliwiającym pracę nawet w czasie złej pogody bez użycia dymu lub w małych ilościach.

Rozwój – uzyskanie pszczół o wczesnym rozwoju, pozwalającym na wykorzystanie wczesnych pożytków

Rojliwość – uzyskanie pszczół nierojliwych lub o małej, łatwej do opanowania rojliwości

Zimotrwałość – uzyskanie pszczół dobrze zimujących nawet podczas ostrych lub przeciągających się zim.

Zachowanie higieniczne (hygienic behaviour) – selekcja w kierunku uzyskania pszczół o zwiększonej odporności na choroby grzybicze i bakteryjne czerwiu. Wykonanie badania na zasadzie pin-testu w/g Boecking i Drescher 1998

Rodziny chore na choroby grzybicze i bakteryjne, będą eliminowane z dalszej hodowli. Badanie długoterminowe tolerancji obecności *Varroa destructor* poprzez mechanizmy znane jako VSH (ang. *Varroa Sensitive Hygiene*) zgodnie z zasadami programu SmartBees

Wzorzec rasy i linii hodowlanej a.m.ligustica Regine, należący do kompletu dokumentacji przesłanej do KCHZ w Warszawie.

Wzorzec - standard hodowlany dla matek pszczelich wpisywanych do części wstępnej księgi dla linii hodowlanej pszczół.

Rasa: włoska

Linia: Regine

L.p	Cechy wzorcowe	Wzorzec - standard hodowlany
I. Przynależność rasowa		
1.	Na podstawie cech: - długość języczka - indeks kubitalny	Zakres wartości cech mieści się w ramach modelu dla rasy włoskiej, w zakresie $\pm 3 Z$ (Z= wskaźnik podobieństwa wg Gromisz M. Pszczelnictwo Zeszyty Naukowe, PWRiL 1981 r., s.51)* lub Zakres wartości cech mieści się w ramach modelu rasowego dla populacji ekotypowej, określonego przez ISK OP w Puławach.
lub		
2.	Na podstawie oceny położenia umownych punktów w użytkowaniu prawego skrzydła	Wskaźnik podobieństwa do populacji wzorcowej dla badanej próbki pszczół nie powinien być większy od 3 (WP \leq 3).
II. Cechy fenotypowe		
1.	Ubarwienie osobników	Zółte z dopuszczalnymi odcieniami koloru i ciemnymi znaczeniami.
2.	Ubarwienie odwłoka pszczół robotnic	Minimum 2 tergity w kolorze żółtym.
3.	Ubarwienie tułowia pszczół robotnic	Częściowe lub całkowite żółte ubarwienie tarczki (scutellum).
III. Cechy produkcyjne		
1.	Miodność	Pszczoly odznaczają się dobrą miodnością. Wykorzystują wszystkie pożytki, nawet ubogie.
IV. Cechy biologiczne		
1.	Rozwój	Bardzo dobry i wczesny rozwój.
2.	Sposób zachowania wskazujący na łagodność lub złośliwość	Pszczoly bardzo łagodne i spokojne w czasie dobrej pogody, możliwa praca bez dymu.
3.	Sklonność do rójki	Pszczoly mało rojliwe, szybko reagujące na zabiegi przeciwrojowe.
4.	Zimotrwałość	Rodziny dobrze zimują.
V. Cechy zachowania		
1.	Zachowanie higieniczne	Pszczoly wykazują zachowanie higieniczne.

